

Sygn. akt II CZ 150/11

POSTANOWIENIE

Dnia 2 lutego 2012 r.

Sąd Najwyższy w składzie :

SSN Henryk Pietrkowski (przewodniczący)

SSN Anna Kozłowska (sprawozdawca)

SSN Katarzyna Tyczka-Rote

w sprawie z wniosku Spółdzielni Mieszkaniowej B. z siedzibą w P.
przy uczestnictwie Gminy Miasto P., Skarbu Państwa - Prezydenta Miasta P., K. Ś.,
A. S., K. Ś., H. Ś., B. S. i B. W.
o stwierdzenie zasiedzenia,
po rozpoznaniu na posiedzeniu niejawnym w Izbie Cywilnej
w dniu 2 lutego 2012 r.,
zażalenia uczestniczki postępowania A. S.
na orzeczenie o kosztach zawarte w pkt. II
postanowienia Sądu Okręgowego
z dnia 24 maja 2011 r.,

oddala zażalenie.

Uzasadnienie

Postanowieniem z dnia 15 października 2010 r. Sąd Rejonowy stwierdził, że Spółdzielnia Mieszkaniowa B. z siedzibą w P. nabyła z dniem 30 lipca 2007 r. przez zasiedzenie, na podstawie art. 35 ust. 4¹ ustawy z dnia 15 grudnia 2000 r. o spółdzielniach mieszkaniowych (Dz. U. z 2003 r. Nr 119, poz. 1116 ze zm.) prawo własności dwóch bliżej opisanych w postanowieniu nieruchomości. Na skutek apelacji uczestników postępowania Miasta P., Skarbu Państwa – Prezydenta Miasta P. oraz A. S., Sąd Okręgowy postanowieniem z dnia 24 maja 2011 r. zmienił zaskarżone postanowienie i wniosek oddalił, a kosztami postępowania apelacyjnego obciążył wnioskodawczynię i uczestników postępowania, w zakresie przez nich poniesionym. Sąd Okręgowy wskazał, że przyczyną oddalenia wniosku było stwierdzenie wyrokiem Trybunału Konstytucyjnego z dnia 29 października 2010 r., sygn. P 34/08 niekonstytucyjności art. 35 ust. 4¹ ustawy z dnia 15 grudnia 2000 r. o spółdzielniach mieszkaniowych. Na skutek utraty mocy przez ten przepis, wyeliminowane zostało uprawnienie spółdzielni mieszkaniowych do uzyskania na jego podstawie własności nieruchomości. Jako podstawę prawną rozstrzygnięcia o kosztach postępowania Sąd Okręgowy powołał art. 520 § 1 k.p.c. wskazując na tę szczególną, niezależną od wnioskodawczyni i uczestników postępowania sytuację, która spowodowała oddalenie wniosku.

Zażalenie na orzeczenie o kosztach postępowania złożyła uczestniczka A. S. Zarzucając naruszenie art. 520 §2 k.p.c. domagała się zmiany postanowienia i zasądzenie od wnioskodawczyni na jej rzecz 5600 zł tytułem zwrotu kosztów postępowania apelacyjnego oraz zwrotu kosztów postępowania zażaleniowego, w tym kosztów zastępstwa procesowego.

Sąd Najwyższy zważył, co następuje:

Zażalenie jest nieuzasadnione.

Wyrażonej w art. 520 § 2 k.p.c. reguły stosunkowego rozdzielania kosztów postępowania lub obciążenia nimi jednego uczestnika nie można wyklądać jako obowiązku sądu bezwzględnego obciążenia uczestnika tymi kosztami zawsze gdy stopień zainteresowania uczestników wynikiem postępowania jest różny lub występuje sprzeczność interesów. Wskazuje na to formuła przepisu „sąd może”.

Potrzebę zastosowania wynikającej z powołanego przepisu reguły Sąd poddaje ocenie z uwagi na okoliczności sprawy. Okoliczności sprawy niniejszej nie uzasadniały zasądzenia od wnioskodawcy na rzecz skarżącej kosztów postępowania apelacyjnego. Do okoliczności sprawy zaliczyć należy m.in. stopień ingerencji rozstrzygnięcia w sferę prawną uczestnika, a więc czy pomiędzy uczestnikami występuje jedynie różny stopień zainteresowania wynikiem postępowania czy też sprzeczność interesów. Skarżąca w toku postępowania domagała się oddalenia wniosku. Takie jej stanowisko nie oznaczało, że między nią a wnioskodawcą występuje sprzeczność interesów. Sprzeczność interesów występowała pomiędzy wnioskodawczynią a właścicielami nieruchomości, której dotyczył wniosek, to jest Skarbem Państwa i Miastem P. Skarżąca należała do kręgu osób, które w postępowaniu administracyjnym zgłosiły (ostatecznie oddalone) żądanie zwrotu wywłaszczonej nieruchomości, stanowiącej w niniejszym postępowaniu w części przedmiot wniosku. Przyczyna zatem, dla której skarżąca stała się uczestnikiem postępowania, uzasadniała wniosek o różnym jedynie stopniu zainteresowania wynikiem postępowania. Jako uczestnik postępowania skarżąca złożyła apelację od postanowienia Sądu pierwszej instancji czyniąc jej wiodącym zarzutem zarzut stwierdzenia niekonstytucyjności przepisu stanowiącego podstawę prawną nabycia przez Spółdzielnię własności. Ten zarzut, podniesiony również w apelacjach pozostałych uczestników postępowania, właścicieli nieruchomości, okazał się skuteczny. Do oddalenia wniosku doprowadziło zatem wyeliminowanie z porządku prawnego, na skutek wyroku Trybunału Konstytucyjnego, przepisu art. 35 ust. 4¹ ustawy z dnia 15 grudnia 2000 r. o spółdzielniach mieszkaniowych, stanowiącego podstawę prawną rozstrzygnięcia. Skoro o treści rozstrzygnięcia Sądu drugiej instancji zadecydowała zmiana stanu prawnego, okoliczność od uczestników niezależna, za trafne poczytać należy stanowisko tego Sądu o braku podstawy do stosowania w zakresie kosztów postępowania art. 520 § 2 k.p.c.

Mając na uwadze powyższe, Sąd Najwyższy na podstawie art. 394¹ § 3 w związku z art. 398¹⁴ k.p.c.